

PRACTICI EUROPENE PRIVIND TVA-UL FAVORIZANTE IMM-URILOR

I. PLATA TVA-ULUI LA ÎNCASAREA FACTURILOR ÎN U.E.

Directiva 112/2006/CE care reglementează cadrul comun al TVA aplicabil de statele membre are prevederi privind exigibilitatea TVA (art. 63-66)¹. Printre măsurile opționale de la art. 66 se prevede că pentru anumite operațiuni sau pentru anumite persoane impozabile, TVA poate deveni exigibil cel mai târziu la data încasării. Din analiza Directivei 2006/112/CE rezultă că plata TVA la încasarea facturii este o măsură care nu poate fi generalizată, pentru toți agenții economici și pentru toate operațiunile, dar care poate fi aplicată în anumite condiții care se stabilesc vizând operațiunile și contribuabilii.

Plata TVA la încasarea facturii este aplicată în mai multe state membre UE (Austria, Belgia, Olanda, Germania, Italia, Polonia, Marea Britanie, Suedia, Slovenia, Estonia), în general pentru întreprinderi mici și mijlocii.

În Marea Britanie, Suedia, Estonia și Slovenia măsura plății TVA-ului la încasarea facturilor se aplică următoarele principii:

- operatorul economic (în general IMM) are **dreptul sa colecteze TVA-ul doar atunci când încasează facturile**, dar
- în același timp **are dreptul să deducă TVA-ul numai pe măsură ce își plătește furnizorii**, pe baza unor derogări obținute de la Comisia Europeană.

II. BUNELE PRACTICI PENTRU IMM-URI ÎN DOMENIUL PLĂȚII TVA DIN SLOVENIA

În **domeniul reglementării plății TVA-ului**, din anul 2007, în Slovenia este în vigoare și se aplică **un regim special pentru IMM-uri, privind plata TVA-ului la încasarea c/v facturilor**, care au avut un efect pozitiv semnificativ asupra întreprinderilor mici.

Regimul special adoptat în domeniul TVA se aplică **contribuabililor a căror cifră de afaceri impozabilă nu a depășit 208.000 EUR pentru ultimele douăsprezece luni și care au dreptul de a vira TVA-ul aferent facturilor emise la data încasării contravalorii acestora** (și nu la data emiterii facturii)².

În anul 2009³, regimul special privind plata TVA-ului la încasarea c/v facturilor a fost extins la contribuabilii a căror cifră de afaceri impozabilă nu a depășit 400.000 EUR pentru ultimele douăsprezece luni.

III. SITUAȚIA DE FAPT ȘI DE DREPT PRIVIND PLATA TVA ÎN ROMÂNIA

În România, conform dispozițiilor art. 157 din Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal, agenții economici sunt obligați să vireze TVA-ul la bugetul de stat la data emiterii facturii, indiferent dacă aceasta este achitată de către beneficiar cu întârziere sau dacă nu mai este plătită niciodată.

În contextul actual al crizei, **raportat la situația de fapt a înregistrării în anul 2009 a circa 195.743 de agenți economici care și-au încetat activitatea** (în creștere cu 30 la

¹ Art. 63-65 din Directiva 112/2006/CE reprezintă prevederi obligatorii pentru statele membre, în timp ce prevederile de la art. 66 reprezintă prevederi opționale.

² Art. 131 alin. (1) din Legea privind taxa pe valoarea adăugată (TVA-1A) adoptată de Adunarea Națională a Republicii Slovenia.

³ Legea Nr. 003-02-3/2009-24, de modificare a Legii privind taxa pe valoarea adăugată (TVA-1A) a fost adoptată de Adunarea Națională a Republicii Slovenia, în ședința sa din 21 Aprilie 2009.

sută comparativ cu anul 2008), la împrejurarea că **numărul falimentelor va crește cu circa 15-20% în anul 2010**, precum și la practica generalizată a plăților întârziate în contractele încheiate cu autoritățile și instituțiile publice, **încasarea de către stat a TVA-ului aferent unor facturi care vor fi achitate cu mari întâzieri sau care nu vor fi achitate niciodată de debitori în faliment nu este justă și produce dificultăți semnificative IMM-urilor privind asigurarea finanțării și lichiditățile, fiind o cauză generatoare de noi falimente** a unor întreprinderi în mod normal viabile, putând declanșa chiar și o serie de falimente consecutive de-a lungul lanțului de aprovizionare, cu efecte negative semnificative în plan economic și social.

IV. PROPUNERILE CNIPMMR PRIVIND PLATA TVA LA ÎNCASAREA FACTURILOR

Plata TVA-ului la data emiterii facturilor generează costuri suplimentare semnificative pentru întreprinderi, în special pentru IMM-uri și complică gestiunea financiară a acestora, fiind nefastă pentru fluxul de lichidități, adăugând costuri bancare importante, reducând oportunitățile de investiții și sporind incertitudinea pentru multe întreprinderi creditoare, în principal IMM-uri, ceea ce afectează grav competitivitatea, rentabilitatea și viabilitatea acestora și putând determina falimentarea unor întreprinderi în mod normal viabile, mai ales în perioadele de acces limitat sau costisitor la finanțare, de criză financiară.

În mod logic, **un impozit se datorează bugetului statului doar atunci când este realizat venitul supus impozitării iar reglementarea plății TVA-ului trebuie să asigure respectarea principiului constituțional** instituit de art. 56 alin. (2) din Constituția României, potrivit căruia **"Sistemul legal de impuneri trebuie să asigure așezarea justă a sarcinilor fiscale"**.

Membrii CNIPMMR solicită punerea în aplicare a art. 66 din Directiva 112/2006/CE și valorificarea bunelor practici europene în domeniul plății TVA-ului la încasarea facturilor, cu modificarea în regim de urgență a Codului fiscal.

Pentru un impact bugetar minim, CNIPMMR propune **aplicarea măsurii plății TVA-ului la data încasării c/v facturii în 3 etape**, și anume:

- **în anul 2010:** reglementarea dreptului de a colecta TVA-ul la încasarea facturilor pentru operațiunile efectuate de **microîntreprinderi**;
- **Semestrul I al anului 2011:** reglementarea dreptului de a colecta TVA-ul la încasarea facturilor pentru operațiunile efectuate și de către **întreprinderile mici**;
- **Semestrul II al anului 2011:** reglementarea dreptului de a colecta TVA-ul la încasarea facturilor pentru operațiunile efectuate și de către **întreprinderile mijlocii**.

Punerea în aplicare a **măsurii propuse de CNIPMMR va avea efecte pozitive semnificative**, cele mai importante vizând:

- **reducerea unui factor major de falimentare și decapitalizare** a agenților economici, în special a IMM-urilor;
- **creșterea capacității de redresare a IMM-urilor** aflate în situații dificile datorate crizei actuale;
- **stimularea creșterii economice, menținerea și crearea de noi locuri de muncă**;
- **stabilirea unor sarcini fiscale juste**;
- **producerea unor efecte de antrenare ale investițiilor suplimentare** asupra producției și ocupării forței de muncă;
- **menținerea unui echilibru al veniturilor bugetare**, ca urmare a aplicării măsurii plății TVA-ului la data încasării c/v facturii în 3 etape.